

Arvo Pärdi juubelisündmused Eestis

- **28.08–26.09 Nargenfestivali Pärdi Päevad.** Arvo Pärdi 80. sünnipäeva aastal on festivali kava fookuses helilooja teosed plaadifirma ECM „New Series“ autoriplaatidelt. 12 kontserti Tallinnas, Tartus, Paides, Rakveres ja Riias toovad lavale Tallinna Kammerorkestri, Kammerkoori Collegium Musicale, Tütarlastekoori Ellerhein, Tallinna Muusikakeskkooli noortekoori, Eesti Rahvusmeeskoori, Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, ansambel Vox Clamantise, Kammerkoori Voces Musicales, Nargenfestivali orkestri, Eesti Filharmoonia Kammerkoori, Wrocławi Rahvusliku Muusikafoorumi Sümfooniaorkestri ning hulgaliselt suurepäraseid soliste. Dirigeerivad Risto Joost, Paul Hillier, Kaspars Putniņš, Endrik Üksvärav, Stephen Layton, Jaan-Eik Tulve ja festivali kunstiline juht Tõnu Kaljuste. Festivali lõpetab kontsert Riia toomkirikus 26.09, kus kõlavad Läti ja Eesti interpretide ühiskontserdil Arvo Pärdi teosed Tõnu Kaljustele muusikamaailma mainekaima auhinna Grammy toonud plaadilt „Adam’s Lament“ (ECM). Lisaks kontsertidele on festivali kavas ka vestlus- ja filmiõhtu plaadifirma ECMi juhi Manfred Eicheriga (10.09) ning installatsioon „Abumid“ ning näitus „Arvo Pärt – tuntud ja tundmatu“ Noblessneri valukojas (avamine 28.08).
- **6.–12.09 Pärdi Päevad Paides.** Helilooja sünnilinn Paide tähistab Arvo Pärdi 80. sünnipäeva kontsertide ja filmiõhtutega, 6.09 avatakse kultuurikeskuses fotonäitus „Kuulates Arvo Pärdi muusikat“, 11.09 avatakse Kitsal tänaval Arvo Pär dile pühendatud paeskulptuur.
- **6.–13.09 Pärdi Pidunädalad Rakveres.** Arvo Pär di lapsepõlvelinnas Rakveres algab heliloojale pühendatud festival Virumaa Kammerorkestri kontserdiga „Arvo Pärt 80“, jätkub filmiõhtute, ekskursiooni ning mitmete teiste kontsertidega.
- **8.–30.09 Tantsuetendus „Ikoonid. Pärt“.** Tallinna Filharmoonia sarjas „Ikoonid“ aprillis esietendenud lavastust näeb septembris nii Eestis kui ka Venemaal. Esinevad Auli Lonks (klaver), Tallinna Tantsuteatri näitlejad Dmitri Hartšenko ja Endro Roosimäe, lavastaja-koreograaf on Dmitri Hartšenko. Kõlavad Pär di klaveriteosed „Aliinale“, Sonatiin nr. 1, „Variatsioonid Ariinuška tervenemise puhul“, „Ukuaru valss“, „Für Anna Maria“, „Diagrammid“, Sonatiin nr. 2 ja Partiita. Etendused toimuvad 8.09 Rakvere rahvamajas, 10.09 Paide kultuurikeskuses, 13.09 Tallinna Mustpeade majas, 17.09 Peterburi Jaani kirikus, 19.09 Jõhvi kontserdimajas, 25.09 Võru kultuurimajas Kannel ja 30.09 Tartu Heino Elleri nimelise Muusikakooli Tubina saalis.

Valik Arvo Pär dile pühendatud üritusi maailmas

- **5. ja 11.09 „A tribute to Arvo Pärt“: Parnassus Ensemble ja Concentus Vocalis.** Hollandi orkester Parnassus Ensemble ja koor Concentus Vocalis dirigent Klaas Stoki juhatusel annavad Hollandis kaks kontserti (5.09 Zutphenis St. Walburgiskerkis ja 11.09 Hengelos, Kristalkerkis), kavas Arvo Pär di „Salve Regina“, „A tribute to Ceasar“, „Berliner Messe“ ja „Summa“ ning Pēteris Vasksi „Mate Saule“ ja „Dona nobis pacem“.

- **11.09 „Pärt 80“ Amsterdami Muziekgebouw's.** Esinevad orkester Amsterdam Sinfonietta Candida Thompsoni dirigeerimisel ja Cappella Amsterdam Daniel Reussi juhatusel, kavas Arvo Pärdi „Cantus in Memory of Benjamin Britten“, „Tabula Rasa“ (viulisolistid Candida Thompson ja Jacobien Rozemond) ning osad teosest „Kanon Pokajanen“.
- **11.09 „Arvo Pärt at Eighty“ Metropolitan muuseumis New Yorgis.** Kontserdi Pärdi muusikast annab New Juilliard Ensemble, mida juhatab Joel Sachs.
- **11.09 Kammerkontsert „Arvo Pärt 80 jaar – Hommage aan Arvo Pärt“ Bergenis.** Hollandi pianist Marcel Worms annab koos viuldaja Ursula Schochiga kontserdi Bergenis Vredeskerkjens, tuues ettekandele kogu Arvo Pärdi klaverimuusika ning teosed viiulile ja klaverile. Lisaks kuuleb ka Pärdi õpetaja, **Heino Elleri** Sonaati viiulile ja klaverile.
- **11.09 Arvo Pärdi sünnipäevakontsert „Magnificent Magnificat“ Brüsselis.** Belgia kammerkoor Aquarius Marc Michael de Smeti juhatusel annab kontserdi Brüsseli protestantlikus kirikus (Eglise protestante de Bruxelles), kavas „Magnificat“, „The Deer's Cry“, „I Am the True Vine“, „7 Magnificat-antifoni“, viimane osa „Kanon Pokajanenist“, „Virgencita“, „Nunc dimittis“ ja „Morning Star“. „Magnificent Magnificat“ on ühtlasi koori samanimelise CD esitluskontsert, plaadi on andnud välja prantsuse firma JADE.
- **11. ja 12.09 Kontserdid „Im Spiegel“ Hollandis.** Põhja-Hollandi heliloojate ühingu korraldusel toimub Arvo Pärdi sünnipäeva auks kaks kontserti: 11.09 Oosterlandi Michaëlskerkis ja 12.09 Bergenis Ruinekerkis. Kavas on Pärdi „Stabat Mater“, „Magnificat“, „2 slaavi psalmi“, „Peegel peeglis“, „Aliinale“ ja „Variatsioonid Ariinuška tervenemise puhul“ ning kahe hollandi helilooja Pieter Rynja ja Jan van Zelmi teosed. Esitajateks vokaalansambel Dieci Cantanti, Maria Delver (vokaal), Jan Hein Smit (viiul), Paul Sanders (tenor), Jorien van Tuinen (vioola), Sabine Kirsten (sopran), Karin Dijkstra (sopran), Irene van den Heuvel (tšello), Gregor Overtoom (viiul) ja Ellen Verburgt (klaver).
- **19.–20.09 „Week-End Arvo Pärt“ Pariisis.** Orchestre de Paris koos oma dirigendi Paavo Järviga toovad kuulajateni nädalavahetuse Arvo Pärdi muusikaga. 19.09 antakse kontsert Pariisi Filharmoonia suures saalis koos orkestri kooriga, kavas „Silhouette“, „Summa“, „Da pacem Domine“, „Passacaglia“, „Credo“, „La Sindone“, „Cantus in Memory of Benjamin Britten“ ja Sümfoonia nr. 3, solistideks Viktoria Mullova (viiul) ja Romain Descharmes (klaver). 20.09 lõunal annavad orkestri muusikud kammerkontserdi filharmoonia Amphithéâtre'is, kavas Pärdi „Fratres“ ja „Summa“ ning Šostakoviitši ja Ligeti teosed. 20.09 pärastlõunal toimub suures saalis kontsert „Tabula rasa“, kus orkestri ees soleerivad viulisolistid Viktoria Mullova ja Mari Poll. Kavas Pärdi „Fratres“, „Swansong“, „Tabula rasa“, „L'abbé Agathon“, maailmaesiettekandele jõuab **Erkki-Sven Tüüri** „Sow the Wind“.
- **21.09 Arvo Pärdi autoriõhtu Dvořáki-nimelise Praha rahvusvahelisel muusikafestivalil.** Kontsert leiab aset 21.09 Prahast St. Vituse katedraalis, kus Eesti Filharmoonia Kammerkoor koos Praha Raadio Sümfooniaorkestriga toob ettekandele Pärdi teosed „Fratres“, „Cantus in Memory of Benjamin Britten“, „Aadama itk“, „Salve Regina“ ja „Te Deum“. Juhatab Tõnu Kaljuste.
- **23.09 Dokumentaalfilmi „Arvo Pärt. Rober Wilson. The Lost Paradise“ esilinastused.** Produktsioonifirma Accentus Musicu (Leipzig), telekanali Arte, Eesti Rahvusringhäälingu ja Eesti Kontserdi koostöös valminud film maikuu Tallinnas esietendunud lavastuse „Aadama passioon“ sünniloost esilinastub festivalil Musica Strasbourg'is ja Berliini Filharmoonia Hermann-Wolff-Saalis. Filmi režissöör on Günter Atteln, operaator Kristjan-Jaak Nuudi. Sellele järgneb Strasbourgis samal

päeval „Aadama passiooni“ kontsertfilmi linastus, mida Berliini publikule näidatakse 25.09.

- **24.09–9.10 Arvo Pärdi juubelile pühendatud rahvusvaheline muusikafestival „Peegel peeglis“ Moskvas.** Moskva Tšaikovski-nimelise konservatooriumi, Eesti Saatkonna Moskvas, Loominguliste algatuste arendusfondi, Klassikalise muusika stuudio ja MTÜ Kammermuusikud (Eesti) korraldusel toimub Moskvas neli Arvo Pärdi pühendatud kontserti. 27.09 esinevad Moskva konservatooriumi suures saalis Aleksei Ljubimov (klaver), Anastasia Belukova (sopran), Dmitri Pjanov (tenor), festivaliorkester Andres Mustoneni juhatusel, teatri „Novaja opera“ kammerkoor, Moskva konservatooriumi kammerkoor, Diana Liiv (klaver), Jevgenia Krivitskaja (orel), Tatjana Sotnikova (klavessiin), Denis Golubev (oboe) ja Jelena Semenova (viul). 9.10 esineb teatri „Novaja opera“ Peeglifyajees „Novaja opera“ kammerkoor, kavas Pärt, Shubert, Mozart, Brahms ja Stravinski, vokaalsolistideks Anastasia Belukova, Valeria Pfister ja Iris Oja, klaveril Tatjana Sotnikova ning Diana Liiv. Lisaks toimuvad kontserdid ka 24.09 Eesti saatkonnas ning 1.10 Peeter ja Pauli katedraalis.
- **30.09–8.11 Madalmaade Kammerkoori turnee „Happy Birthday, Arvo Pärt“.** Madalmaade Kammerkoor Tõnu Kaljuste juhatusel annab Hollandis seitse kontserti, mille programmi põhiosa moodustab Pärdi koorilooming, maailma esiettekandele tuleb **Pärt Uusbergi** teos, esitatakse ka Jean Sibeliuse ja **Veljo Tormise** muusikat.

*

- **3.–21.09 Vanemuise Teater ringreisil Ameerika Ühendriikides.** Vanemuise Teater annab lavastusega „Appi! Ooper!?“ etendusi Washingtonis, Atlantas, Portlandis, Seattle’is, Chicagos, New Yorgis ja San Franciscos. Tükis kõlavad bariton Jaan Willem Sibula ja sopran Merle Jalakase ettekandes parimad palad Eesti ooperi-, opereti- ja muusikalilavastustest „Uku ja Vanemuine“ (**Karl August Hermann**), „Vikerlased“ (**Evald Aav**), „Tormide rand“ (**Gustav Ernesaks**), „Rummu Jüri“ (**Edgar Arro**, **Leo Normet**), „Cyrano de Bergerac“ (**Eino Tamberg**), „Nukitsamees“ (**Olav Ehala**) jt, klaveril Ele Sonn. Lavastajad on Jaan Willem Sibul ja Merle Jalakas. Ringreisi korraldajad on väliseestlased USAs.
- **3.–23.09 Eesti Interpreetide Liidu kontserdid septembrikuus.** 3.09 astuvad Mustpeade majas üles Leonora Palu (flööti), Age Juurikas (klaver), Toomas Vavilov (klarnet) ja Aare Tammesalu (tšello). Kavas on **Ester Mägi** „Dialogid“, **Hillar Kareva** Sonaat klarnetile ja klaverile nr. 2 op. 17, **Helmut Rosenthal** 7 Prelüüdi klaverile, **Andrus Kallastu** „Tšellotroop“ (esiettekanne) ja **Eino Tambergi** „Prelüüd ja metamorfoos“ op. 38. Kontsert toimub koostöös Eesti Heliloojate Liidu ja Narva Kontserdiga. Hooaja avakontsertidel 6.09 Tartu Linnamuuseumis ja 9.09 Mustpeade majas esineb pianist Johan Randvere, tuues ettekandele Ferenc Lizsti Transendentse etüüdi „Metsik Jaht“, Ludwig van Beethoveni Sonaadi nr. 7 op. 10 nr. 3 D-duur, **Erkki-Sven Tüüri** Klaverisonaadi, Richard Strauss/Percy Aldridge Graingeri „Armastusedueti“ ooperist „Roosikavaler“ ja Paul Hindemithi Sonaadi nr. 3. „Eliitkontsertide“ sarjas 22.09 Estonia kontserdisaalis ja 23.09 Vanemuise kontserdimajas astub üles Arvo Leibur keelpillikvintett koosseisus Arvo Leibur (viul), Harry Traksmann (viul), Johanna Vahermägi (vioola), Toomas Nestor (vioola)

ja Aare Tammesalu (tšello). Kavas Wolfgang Amadeus Mozarti Keelpillikvintett g-moll KV 516, Johannes Brahmsi Keelpillikvintett nr. 1 F-duur op. 88 ja **Marianna Liigi** „On the borderline between chaos and order”. Kontsert toimub koostöös Eesti Kontserdiga.

- **4.–10.09 Kontserdid Olari Eltsi juhatusel Soomes.** 4.09 juhatab Olari Elts Tapiolas Espoo kultuurikeskuse Tapiola saalis kava „Suveööd“, kus Tapiola Sinfonietta esituses tuleb ettekandele Felix Mendessohni avamäng näidendile „Suveöö unenägu“, Hector Berliози vokaaltsükkel „Suveööd“ (solist sopran Soile Isokoski) ja Charles Gounod’ Sümfoonia nr. 2. Kymi Sinfonietta kahte kontserti dirigeerib Elts 9.09 Kotka kontserdimajas ja 10.09 Kuusankoskitaols. Kavas on Antonín Dvořáki Tšellokontsert h-moll (solist Narek Hakhnazaryan) ja Sümfoonia nr. 7.
- **4. ja 20.09 Kontserdid Arvo Volmeri juhatusel Haydni Orkestri ees Itaalias.** 4.09 juhatab Arvo Volmer Haydni Orkestrit Bolzanos Teatro Comunales, kus orkestri ees soleerivad Ferruccio Busoni nimelise rahvusvahelise pianistide konkursi finalistid. 20.09 esineb Haydni Orkester Dobbiacos, kus ettekandele tuleb Gustav Mahleri Sümfoonia nr. 7. Kontsert leiab aset Alto Adige Festivali raames Grand Hotel Dobbiaco kultuurikeskuse Gustav Mahleri saalis.
- **4.–11.09 Monika-Evelin Liiv esineb Kirker Music Festivali raames kruisilaeval.** 12 päeva kestev laevakruis saab alguse Birtolist ning teeb vahepeatused Madeerial, Kanaari saartel ja Lissabonis. Metsosopran Monika-Evelin Liiv annab kruisil kontserte Londoni Kuningliku Ooperi noorte artistide programmi Jette Parker Young Artists koosseisus 4., 8., 9., 10. ja 11.09. Lisaks astuvad kruisilaeval üles veel Gary Matthewman (klaver), Ruisi Keelpillikvartett, Simon Rowland-Jones (viola) ja Nelly Miricioiu (sopran).
- **5.09 Helisev linnamüür.** Kodulinna Maja algatatud ettevõtmine toob kümned kontserdid Tallinna vanalinna tornidesse, ülesastumised algavad Kiek in de Köki juures ja siis edasi piki linnamüüri kuni Hellemanni tornini kella 11–22ni. Esinevad Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli õpilased, Hortus Musicus, Helin Mari Arder, ansambel Tuuleviivul jpt.
- **5.–6.09 Orthodox Singers esitab Püha Neitsi Maarjale pühendatud õigeusuteoseid.** Vokaalansambel Orthodox Singers Valeri Petrovi juhatusel esineb 5.09 Ambla Maarja kirikus ja 6.09 Keila Miikaeli kirikus, tuues kuulajateni kava erinevate stiilide ja ajastute Püha Neitsi Maarjale pühendatud õigeusuteostest. Ettekandele tulevad vanavene, kreeka ja serbia vaimulikud viisid, Sergei Rahmaninovi Jumalasünnitajale pühendatud teosed ning kaasaegsete heliloojate õigeusumuusika:

Valeri Petrovi „Kolm laulu Püha Neitsi Maarjale“, osad kontserdist „Ikoonid“, **Arvo Pärdi** „Bogoroditse Djevo“ jt. Kontserdid on pühendatud „Marjamaa 800“ teema-aastale.

- **5.–6.09 Ansambel Floridante esineb Hollandis.** Barokkansambel Floridante koosseisus Meelis Orgse (viul), Kristo Käo (teorb) ja Saale Fischer (klavessiin) annavad kaks erineva kavaga kontserti (5.09 Centraal Museumis ja 6.06 Fundatie van Renswoude' majas) Utrechti Vanamuusikafestivali Fringe kontsertide sarjas Utrechti. Kavas François Couperin, Elisabeth de la Guerre, Jean-Henry d'Anglebert, Giovanni Battista Fontana, Dario Castello, Bernardo Storace, Girolamo Frescobaldi jt.
- **5., 12. ja 25.09 Kontserdid Risto Joosti juhatusel Hollandis, Prantsumaal ja Soomes.** 5.09 juhatab Joost Hollandis Almere vabaõhulaval Almere Haven Festivali raames kava, kus kõlab muusika Franz Lehári operetidest „Lõbus lesk“, „Naeratuste maa“, „Tšareevitš“ ja „Paganini“. Esitajateks Madalmaade kammerorkester, Amsterdami Toonkunstkoor ja solistid Laetitia Gerards (sopran) ja Tiberius Simu (tenor). 12.09 dirigeerib Joost Pariisis Île de France'i festivalil. Le Trianoni kontserdimajas tuleb ettekandele Anouar Brahemi „Souvenance“, mille kannavad ette Anouar Brahem (oud), François Couturier (klaver), Klaus Gesing (bassklarnet), Bjorn Meyer (bass) ja Orchestre national d'Île-de-France. 25.09 juhatab Joost Turu Filharmooniaorkestrit (solist Jouko Harjanne trompetil) Turu kontserdimajas, kavas „Pen Pals“ kõlab Pertti Jalava Sümfoonia nr. 4 „Voimien vihjeet“ (esiettekanne), Mikko Heiniö „Envelope“ ja Arvo Pärdi Sümfoonia nr. 4 „Los Angeles“.
- **5.–26.09 Kontserdisari „Musica Sacra“.** Pärnu Ooperi kontserdisari Pärnu Eliisabeti kirikus alustab sügishooaega aariate ja duettidega Händeli ooperitest, mida esitavad Kai Kallastu (sopran), Ivo Posti (kontratenor) ja Andrus Kallastu (klaver). 19.09 toimub esiettekanne kontsert, Kai Kallastu (sopran) ja Talvi Nurgamaa (viola) esituses kõlavad **Kristjan Kõrveri** „Katharine collaudemus“, **Indrek Palu** „Ülemhelide laul“, **Andrus Kallastu** „Fiasco“ ning **Ülo Kriguli** „Random Airs“ ja **Tatjana Kozlova-Johannese** „Kirjad“. Septembrikuu jooksul esinevad veel Ansambel „In unison“, Tuuliki Jürjo (orel), Sigrid Kuulmann (viul), Andreas Lend (tšello) ja Irina Zakharenkova (klaver).
- **5.–30.09 Kai Rüütli rollid septembrikuus.** Metsosopran Kai Rüütel laulab Hollandi Rahvuslikus ooperi- ja balletiteatris Annina rollis Richard Straussi ooperis „Roosikavaler“ (etendused 5., 9., 13., 19., 24., 27. ja 30.09).
- **6.–20.09 Kontserdid Kristjan Järvi juhatusel septembrikuus.** 6.09 juhatab Kristjan Järvi Leipzigi Gewandhausis Kesk-Saksa Ringhäälingu Sümfooniaorkestrit kavaga

„Die Nacht der Mayas“, kus kõlab Alberto Ginastera Süit balletist „Estancia“ ja Silvestre Revueltase „La noche de los Mayas“, kaastegevad MDR koor ja Marcelo Nisinman (bandoneon). Ajavahemikul 10.–20.09 viibib Järvi koos orkestriga Balti Noored Filharmoonikud kontserdituuril Euroopas, kokku antakse üheksa kontserti Saksamaal Heidenis (10.09), Hannoveris (17.09) ja Peenemündes (19.09), Šveitsis Zürichis (12.09), Itaalias Milanos (14.09) ja Veronas (15.09), Taanis Kopenhaagenis (18.09) ning Poolas Gdanskis (20.09). Tuur jätkub salvestamisega ja kontserdiga Dresdenis oktoobri alguses. Kontsertidel tuleb ettekandele Hector Berlioz „Ungari marss“, **Erkki-Sven Tüüri** „Ardor“ (solist Heigo Rosin marimbal), Camille Saint-Saënsi Viiulikontsert nr. 3 (solist Hyeyoon Park), Nikolai Rimski-Korsakovi „Hispaania kapritšo“, Gediminas Gelgotase uudisteos, Carl Nielsen „Kujuteldav reis Fääri saartele“, Edvard Griegi „Åse surm“, **Arvo Pärdi** „Cantus in Memory of Benjamin Britten“, Ludwig van Beethoveni „Kavatiin“, Jean Sibeliusi Sümfoonia nr. 3, Imants Kalniņš Rock Symphony (I osa), Severi Pyysalo džässkontsert „Green“ (solist Pauli Kari klaveril) ja Wojcheich Kilari „Orawa“.

- **6. ja 20.09 Ines Maidre kontserdid Norras.** Organist Ines Maidre esineb kahel kontserdil vanamuusikaansambli Musica Celine koosseisus Bergeni Maria kirikus, esimesel kontserdil (6.09) on kavas kvartetid ja triod heliloojatelt Johann Gottlieb Janitsch, Georg Philipp Telemann ja Antonio Vivaldi ning teisel (20.09) ground'id ja kaanonid Madalmaadest, Saksamaalt, Inglismaalt ja Itaaliast.
- **8.–12.09 Pille Lille Muusikute Fondi kontserdid septembrikuus.** Vanavanemate päevale pühendatud kontsertidega astuvad 12.09 Viimsi mõisas üles Andrei Bogatš (tenor), Henri Zibo (akordion) ja Piia Paemurru (klaver), kavas Johann Sebastian Bach, César Franck, Paolo Tosti, Astor Piazzolla jt ning Nissi kirikus Arete Teemets (sopran), Neeme Ots (trompet) ja Tiia Tenno (orel). Ürituse „Saue valla avatud külavärvavad“ raames esitavad 12.09 Hüüru mõisas Johann Sebastian Bachi, César Francki, Paolo Tosti, Astor Piazzolla jt muusikat Andrei Bogatš (tenor), Henri Zibo (akordion) ja Piia Paemurru (klaver). Koostöös sarjaga „Musica Sacra“ astuvad 26.09 Pärnu Eliisabeti kirikus üles Sigrid Kuulmann (viiul), Andreas Lend (tšello) ja Irina Zahharenkova (klaver). Kavas Dvořák ja Haydn.
- **8.–21.09 Maarjalaulude festival.** Festivalil esitatakse muusikat, mis on loodud ja pühendatud Jeesuse emale Neitsi Maarjale, kontserdid leiavad aset Tallinnas, Viljandis, Pärnus ja Tartus. Kavaga „Laulud Neitsi Maarjale“ esineb mitmes paigas ansambel „In unison“, orelil Tuuliki Jürjo. Kaks kontserti annab Peterburi lastekoor „Istok“. Avakontserdil Tallinna Kaarli kirikus on publiku ees Tatjana Drobõševa (sopran), Lea Gabral (sopran), Veera Taleš (sopran), Tatjana Timofejeva (sopran), Izida Galimova (metsosopran), Ott Indermitte (bariton) ja Maris Lend (flööt), orelil Tuuliki Jürjo, Marika Kahar, Külli Erikson ja Piret Aidulo. Kavas: Giulio Caccini, Bach/Gounod, Pietro Mascagni, Camille Saint-Saëns, **Maris Lend**, **Lea Gabral**, **Tuuliki Jürjo** jt. Festivali korraldaja on MTÜ Narva Kontsert, kunstiline juht on Tuuliki Jürjo.

- 8.–30.09 Tanel Joametsa kontserdid Eestis, Aserbaidžaanis, Venemaal ja Türgis.**
 8.–14.09 annab pianist Tanel Joamets kokku kolm kontserti Orissaare kultuurikeskuses (8.09), Türi Kultuurimajas (9.09) ja Valga Muusikakoolis (14.09). Septembri teises pooles viibib Joamets aga ringreisil Aserbaidžaanis (kontsert 23.09 Bakuus Aserbaidžaanis Rahvusvahelises Mugaamikeskuses klassikalise muusika festivali raames), Venemaal (kontserdid 24.09 Derbenti Muusikakoolis ja 25.09 Mahatškala Filharmoonias) ning Türgis (kontserdid 28.09 Ankara Konservatooriumis ja 30.09 Izmiri Konservatooriumis). Kavas **Eduard Tubina** „Virmaliste sonaat“, **Lepo Sumera** „Kaks pala aastast 1981“, Aleksandr Skrjabini Sonaat nr. 3, Edvard Griegi „Lüürilised palad“ (VI, VII, VIII ja X vihik) ja Sergei Rahmaninovi 3 Etüüd-pilti.
- 9.09 Andres Uiibo sooloõhtu Saksamaal.** 9.09 annab organist Andres Uiibo soolokontserdi Dresdenis Kreuzkirches, kavas Dietrich Buxtehude „Te Deum Laudamus“ BuxWV 218, **Andres Uiibo** I osa „Then I saw...“ ja IV osa „The new Jerusalem“ teosest „Apocalypsis Symphony“, **Erkki-Sven Tüüri** „Spectrum“, **Arvo Pärdi** „Trivium“ ning Johann Sebastian Bach'i Passacaglia ja Thema fugatum c-moll BWV 582.
- 9.–27.09 Kontserdid Paavo Järvi juhatusel septembrikuus.** Septembris seisab Paavo Järvi Orchestre de Paris' ees, juhatades viite kontserti. 9. ja 10.09 tuleb Pariisi Filharmoonia Suures saalis ettekandele Johannes Brahmsi Klaverikontsert nr. 2 B-duur op. 83 (solist Héléne Grimaud) ja Jean Sibelius'e Sümfoonia nr. 5 E-duur op. 82. 11.09 annab orkester külaliskontserdi aga Milano La Scalas, esitades Johannes Brahmsi Klaverikontserdi nr. 2 B-duur op. 83 (solist Héléne Grimaud) ja Pjotr Tšaikovski Sümfoonia nr. 5 e-moll op. 64. 19. ja 20.09 kõlab Pariisi Filharmoonia Suures saalis aga **Arvo Pärdivile** pühendatud kava, esimesel kontserdil tulevad ettekandele „Summa“, „Passacaglia“, „Da pacem Domine“, „Credo“ (kaastegev Orchestre de Paris' koor), „La Sindone“, „Silhouette“, Sümfoonia nr. 3 ja „Cantus in Memory of Benjamin Britten“, teisel kontserdil aga „Fratres“, „L'abbé Agathon“, „Swansong“ ja „Tabula rasa“ (solistid viiuldajad Mari Poll ja Viktoria Mullova), lisaks kõlab ka **Erkki-Sven Tüüri** „Sow the Wind“ (esiettekanne). 27.09 juhatab Järvi Saksa Kammerfilharmoonikuid Kölni filharmoonias. Kavas Antonín Dvořáki Tšellokontsert h-moll op. 104 (solist Tanja Tetzlaff), Igor Stravinski kontsert „Dumbarton Oaks“, Johannes Brahmsi Sümfoonia nr. 3 F-duur op. 90.
- 10.09 Kontserdid Paul Mägi juhatusel Rootsis.** Paul Mägi juhatab 10.09 Uppsala Kammerorkestri kontserti Uppsala kontserdi- ja kongressikeskuse Suures saalis, kavas Carl Nielsen'i kontsertavamäng „Helios“ op. 17 ja Flöödikontsert FS 119 (solist Tobias Carron) ja Hugo Alfvéni Sümfoonia nr. 1 f-moll op. 7.

- 10.–17.09 Anna-Liisa Bezrodny kontserdid septembrikuus.** Ajavahemikul 10.–11.09 osaleb viiuldaja Anna-Liisa Bezrodny neljal kontserdil Sibeliuse festivalil Loviisas. Kontserdid leiavad aset Loviisa Gümnaasiumis, Loviisa raekojas ja linna keskuses, ettekandele tulevad Jean Sibeliuse viulipalad ja Keelpillitrio c-moll, Dmitri Šostakovitši „Seitse laulu Aleksander Bloki luulele“, Johannes Brahmsi Klaverikvintett f-moll op. 34 ja Rodion Štšedrini „Kolm naljakat lugu“. Kaastegevad Natalia Lomeiko (viul), Yuri Zhislin (vioola), Jan-Erik Gustavfsson (tšello), Paavli Jumppanen (klaver) ja Anna Danik (sopran). 17.09 annab Bezrodny soolokontserdi pealkirjaga „Winds of Change“ Helsingis Sibeliuse Akadeemias, klaveril Matilda Kärkkäinen. Kavas Edvard Grieg, Leos Janáček, Jean Sibelius ja Maurice Ravel.
- 10.–20.09 Erkki-Sven Tüüri maailmaesiettekanne ja orkestriteoste esitused Euroopas.** Tüüri marimbakontsert „Ardor“ kõlab noorteorkestrilt Baltic Sea Youth Philharmonic kolmel kontserdil: 10.09 Saksamaal Heidenis Westmünsterlandhalls, 12. 09 Šveitsis Zürichis Tonhalls ja 15.09 Itaalias Veronas Teatro Filarmonicos. Marimbasolist on Heigo Rosin, orkestrit juhatab Kristjan Järvi. 18.09 tuleb Inglismaal Sage Gatesheadi kontserdimajas Royal Northern Sinfonia hooaja avakontserdil ettekandele Tüüri „Insula deserta“, kavas ka Sibelius, Mozart ja Grieg. Okestrit juhatab orkestri uus muusikaline juht Lars Vogt. 20.09 tuleb Pariisi Filharmoonia Suures saalis maailmaesiettekandele Erkki-Sven Tüüri „Sow the Wind“, esitajaks Orchestre de Paris Paavo Järvi dirigeerimisel. Kontsert toimub **Arvo Pär dile** pühendatud nädalavahetuse raames, Tüüri teosega koos on ettekandel Pärdi „Fratres“, „L’abbé Agathon“, „Swansong“ ja „Tabula rasa“.
- 11., 19. ja 26.09 Etendused Mihkel Kütsoni juhatusel Saksamaal.** Mihkel Kütson juhatab Krefeldi ja Mönchengladbachi Teatris Giuseppe Verdi ooperit „Maskiball“ (etendused 11. ja 19.09) ning Benjamin Britteni ooperit „Peter Grimes“ (esietendus 26.09).
- 12.–13.09 Rudolf Tobiase „Joonase lähetamine“.** Rudolf Tobiase poolt kirjutatud Eesti esimene oratoorium „Joonase lähetamine“ tuleb ettekandele 12.09 Tartu Pauluse kirikus ja 13.09 Estonia kontserdisaalis. Monumentaalse teose kannavad ette solistid Susanne Bernhard (sopran), Anneli Peebo (metsosopran), Dominik Wortig (tenor), Ain Anger (bass) ja Johann Tilli (bass), segakoor Latvija, kammerkoor Voces Musicales, Rahvuskooper Estonia poistekoor, Piret Aidulo (orel) ning Eesti Riiklik Sümfoniaorkester, dirigeerib Arvo Volmer. Kontsertide korraldajad on ERSO ja Eesti Kontsert.
- 12. ja 27.09 Mihkel Poll esineb Itaalias ja Poolas.** 12.09 annab pianist Mihkel Poll soolokontserdi pealkirjaga „Muusikaline teekond Eestisse – kummardus Arvo Pär dile“ Roomas Villa Celimontanas, kavas **Arvo Pärt, Eduard Tubin, Erkki-Sven Tüür, Lepo Sumera** ja **Tõnu Kõrvits**. 27.09 astub Poll soolokontserdiga üles Varssavis

festivalil „La Folle Journée“ Bursztynowa saalis Poola Rahvusooperis. Kavas **Tõnu Kõrvitsa** „Hümn nähtamatule tuulekandlele“, George Enescu Sonaat fis-moll op. 24 nr. 1 ja Bela Bartóki „Szabadban“ Sz. 81.

- **13.–14.09 Eesti Filharmoonia Kammerkoor festivalil Mito Settembre Musica Itaalias.** EFK annab üheksandat korda aset leidva festivali raames Kaspars Putniņš'i juhatusel 13.09 kontserdi San Filippo kirikus Torinos ja 14.09 Sant' Alessandro kirikus Milanos. Ettekandele tuleb **Arvo Pärdi** „Kanon Pokajanen“ ja Morton Feldmani „Rothko Chapel“.
- **13.–27.09 Etendused Hendrik Vestmanni juhatusel Saksamaal.** Hendrik Vestmann juhatab Bonni Teatris Ludwig van Beethoveni ooperit „Fidelio“ (etendused 13., 19. ja 24.09) ja Richard Wagneri ooperit „Lendav Hollandlane“ (esietendus 27.09).
- **15.09 Kontserdisari „Muusika ja aja lood“: Reval Ensemble.** Eesti Kontserdi uue sarja avalöögi Tallinna Okupatsioonide muuseumis annab Reval Ensemble koosseisus Neeme Punder (flöödid), Kädy Plaas (sopran), Andrus Kallastu (süntesaator), Aet Ratassepp (viul), Arvo Leibur (viul), Helena Altmanis (vioola), Aare Tammesalu (tšello) ja Tiit Pärtna (kontrabass). Kavas on **Arvo Pärdi** „Da pacem Domine“ ja „Fratres“ ning Giya Kancheli „Exil“. Kontserdile teeb sissejuhatuse Mihhail Lotman.
- **16.09 Kontsert „Tubin 110“.** Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia 96. hooaja avakontserdiga tähistatakse Eduard Tubina 110. sünniaastapäeva, avakontsert toimub sarja „Jubilate“ raames. Kontserdil astuvad üles hinnatud EMTA õppejõud ja interpreedid: Sigrid Kuulmann (viul) ja Marko Martin (klaver), Age Juurikas (klaver), Ivari Ilja (klaver), Mihkel Poll (klaver) jt. Toimub ka Vardo Rumesseni koostatud raamatu „Vestlused Tubinaga“ ning Reet Marttila ja Lauri Sirbi toimetatud Tubina Kogutud teoste IX ja X köite (Viulikontserdid nr.-d 1 ja 2) esitlus.
- **16.09 Kontsert „60 aastat sõprust“.** 16.09 leiab Estonia kontserdisaalis aset kontsert, mis on pühendatud sõpruslinnade Kotka ja Tallinna 60. aastapäevale. Lavale astuvad Kymi Sinfonietta (Kotka, Soome) ja Tallinna Kammerorkester ühendorkestrina, et esitada Eesti ja Soome sümfoonilise muusika märgilisi teoseid. Ettekandele tulevad **Heino Elleri** „Koit“, **Eduard Tubina** „Süit eesti tantsudest“ ja Jean Sibeliuse Viies sümfoonia. Dirigeerivad Risto Joost ja Atso Almila (Soome). Ühine sõpruskontsert peeti ka 3.06 Kotka kontserdimajas.

- **16.–26.09 Noorte Segakoori Vox Populi turnee USA-s kontsert-etendusega „Meditatsioonid Tormisega“.** Vox Populi Janne Fridolini dirigeerimisel on Veljo Tormise 85. sünnipäeva puhul valmis saanud kontsert-etendusega, mille on lavastanud Anne Törnpu ja Eva Klemets. Lavastus põhineb Tormise tsükliatel „Looduspildid“ (1964–1969) ja „Etüüdid helilaadides“ (1970) ning on rännak Eesti maastikel läbi nelja aastaaja. Kontserdid toimuvad 16.09 Marylandis St. Charlesi keskkoolis, 17.09 Skandinaavia majas New Yorgis, 26.09 Läti majas San Fransiscos. 10., 11. ja 12.09 näeb etendust ka Tallinnas, Teater NO99 kammersaalis.
- **18.09 Rahvusooperis Estonia esietendub Eduard Tubina ballett „Krat“.** Esimese eesti balleti „Krat“ (1940/1941/1960) – Eesti mütoloogial põhineva loo ahnele peremehele rikkusi kokku kandvast kratist – on seekord lavale seadnud Marina Kesler. Kesleri lavastus tõstatab küsimuse – mis on tänapäeva materiaalses ja kiirustavas maailmas oluline? Kas selles on kohta armastusele? Dirigendid on Vello Pähn, Kaspar Mänd ja Lauri Sirp, kostüümikunstnik Gerly Tinn, dekoratsioonikunstnik Madis Nurms, valguskunstnik Karmen Tellisaar, videokunstnik Argo Valdmaa ja graafika autor Joanita Janson. Peaosades tantsivad Eesti Rahvusballeti tantsijad Eneko Amoros (Krat) ja Denis Klimuk (Peremees). 2015. aasta „Kratile“ on Heliloojate Liidu tellimisel kirjutanud uue avamängu **Tõnis Kaumann**. Eduard Tubina 110. ja Heliloojate Liidu 90. juubeliaastat tähistav etendus toimub 19.09 ning sellele eelneb infotund Sinises saalis kell 18, kus oma nägemuse esitavad koreograaf Marina Kesler ja folklorist Marju Kõivupuu. Järgmised etendused toimuvad 26.09, 10.10, 24.10 ja 21.11.
- **18.09 Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri avakontsert.** 18.09 avab ERSO oma kontserdihooaja Estonia kontserdisaalis peadirigendi Neeme Järvi juhatusel, kavas on Aleksandr Skrjabini „Ekstaasipoeem“, Jean Sibeliusi Viiulikontsert d-moll op. 47 (solist orkestri kontsertmeister Triin Ruubel), Johannes Brahmsi „Variatsioonid ja fuuga Händeli teemale“ op. 24 (orkestreerinud Edmund Rubbra) ja Jaromír Weinbergeri Polka ja fuuga ooperist „Torupillimängija Švanda“. Kontsert leiab aset ERSO sarjas „Maestro“.
- **18.–19.09 Vanemuise Sümfooniaorkestri ja Vanemuise kontserdimaja hooaja avakontsert.** Hooaja avakontsertidel 18.09 Vanemuise kontserdimajas ja 19.09 Estonia kontserdisaalis kõlab Johannes Brahmsi Saksa reekviem. Lisaks Vanemuise Sümfooniaorkestrile on laval solistid Kristina Hansson (sopran, Rootsi) ja Jakob Höglström (bariton, Rootsi), Vanemuise ooperikoor ja Tartu Noortekoor, dirigeerib Paul Mägi.
- **19.09 Tallinna Filharmoonia avakontsert.** Tallinna Filharmoonia avab oma hooaja Mustpeade majas kontserdiga „Ameerika serenaad“, kus Risto Joosti juhatusel kõlab viiuldaja Ilja Gringoltsi ja Tallinna Kammerorkestri esituses **Eino Tambergi** „Soli e

tutti“ op. 135, Leonard Bernsteini „Serenaad” (Platoni „Sümposiooni“ järgi) ja Erich Wolfgang Korngoldi „Sümfooniline serenaad“ op. 39, lisaks on kavas **Jonas Tarmi** uudisteos.

- **19.–20.09 Kontserdisari „Aladini imelamp“.** Eesti Kontserdi uus muinasjutukontsertide sari alustab ühe tuntuma muinasjutu, „Tuhkatriinu” esitusega 19.09 Pärnu kontserdimajas ja 20.09 Estonia kontserdisaalis. Muinasjutuvestjaks on näitleja ja laulja Evelin Võigemast, muusikat Maurice Ravelilt, Gabriel Faurélt, Edward Elgarilt ja Pjotr Tšaikovskilt esitab Pärnu Linnaorkester Elmo Tiisvaldi juhatusel.
- **19.–20.09 Ott Indermitte ja Piret Aidulo kontserdid Mustvees ja Rõuges.** Bariton Ott Indermitte ja organist Piret Aidulo esinevad kavaga „Ave Maris stella“ 19.09 Mustvee kirikus ja 20.09 Rõuge kirikus. Ettekandele tuleb orel- ja vokaalmuusika heliloojatelt Ferenc Liszt, César Franck, **Andres Uibo**, Edvard Grieg, Franz Schubert, Gabriel Fauré, Francis Poulenc ja Oskar Merikanto. Kontserdid on pühendatud Eestimaa Maarjamaaks nimetamise 800. aastapäevale.
- **19.–21.09 Ansambel Hortus Musicuse kontserdid Tallinnas ja Saaremaal.** Vanamuusikaansambel Hortus Musicus (kunstiline juht Andres Mustonen) annab septembris kolm kontserti: 19.09 Tallinna Väravatornis kavaga „5776 (Juudi uusaasta)“, 20.09 Kadrioru lossis, kavas **Arvo Pärt**, Giya Kancheli ja Alexander Knaifel ning 21.09 Kuressaare Kultuurivara saalis.
- **20.09 Tubin ja Oja 110.** 20.09 leiab Elva Gümnaasiumis aset kontsert, mis on pühendatud Eduard Tubina ja Eduard Oja 110. sünniaastapäevale. Tubina ja Oja loomingut esitab segakoor HUIK! Kaspar Männi juhatusel, klaveril Auli Lonks ja Jakob Teppo, vahetekste loeb Tõnis Rätsep. Kontsert kuulub Eesti Kontserdi sarja „Muusika Eestimaale“.
- **23. ja 24.09 Mati Turi ja Martti Raide kontserdid.** Kauaaegne ja armastatud duo Mati Turi (tenor) ja Martti Raide (klaver) annavad kontserdid 23.09 Põltsamaa muusikakoolis ja 24.09 Põlva muusikakoolis. Ettekandele tulevad Hugo Wolfi, Jean Sibeliuse, Nikolai Medtneri ja Valentin Silvestrovi laulud, eesti autoritest on kavas **René Eespere, Veljo Tormis ja Pärt Uusberg.**
- **23.–27.09 Värske heli festival Sügisfest.** Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia traditsiooniline sügisene festival on kõrgetasemeline nüüdismuusikafestival, kus

osalevad nii eesti- kui ka välismaised muusikud. Kõlab kompositsioonitudentide looming, esinevad väliskülalised, toimuvad meistriclassid.

- **24.09 Kai Ratassepp sarjas „Romantiline klaver“.** Eesti Kontserdi korraldatud sarjas astub 24.09 Estonia kontserdisaalis üles pianist Kai Ratassepp, kelle esituses tuleb ettekandele Felix Mendelssohni „Tõsised variatsioonid““, Fryderyk Chopini „Hällilaul“ op. 57 ja „Barkarool“ op. 60 ning Robert Schumanni „Karneval“ op. 9. Sarja kunstiline nõustaja on Sten Lassmann, kes kõneleb vahetult enne kontserti romantismist.
- **24.–29.09 Monika-Evelin Liiv kontserdisarjas „Sibelius 150“.** Eesti Kontserdi korraldatud sarjas astub järgnevalt üles metsosopran Monika-Evelin Liiv, klaveril Marje Lohuaru. Kontserdid toimuvad 24.09 Peterburi Jaani kirikus, 25.09 Narva Kultuurikeskuses Geneva ja 29.09 Estonia kontserdisaalis. Kavas on Jean Sibeliuse, Richard Straussi, Richard Wagneri, Sergei Rahmaninovi ja Pjotr Tšaikovski looming.
- **25.09 Vox Clamantis festivalil Poolas.** Vokaalansambel Vox Clamantis Jaan-Eik Tulve juhatusel annab Varssavis festivalil „La Folle Journée“ raames kontserdi, kus kõlab **Arvo Pärdi** „Passio“. Kontsert leiab aset Bursztynowa saalis Poola Rahvusoperis.
- **25.09 Kontserdiagentuuri Corelli Music hooaja avakontsert.** Kadrioru lossis aset leidval hooaja avakontserdil pealkirjaga „Päikeseline Itaalia“ astub üles barokktrio Accademia Hermans (Fabio Ceccarelli - traversflööt, Alessandra Montani - barokktšello, Fabio Ciofini – klavessiin) Itaaliast. Ettekandele tulevad muusikapärliid Veneetsia koolkonnast (Vivaldi, Marcello, Albinoni, Platti). Kontsert toimub koostöös Eesti Klavessiinisõprade Tsunftiga.
- **25.09 Heinavanker Schönbergi festivalil Saksamaal.** Vokaalansambel Heinavanker (kunstiline juht Margo Kõlar) annab 25.09 kontserdi Laurentiuse kirikus Schönbergis.
- **27.09 Sari „Helisevad šedöövrid Kadriorus“.** Seekord tutvustab kunstiajaloolane Tiina-Mall Kreem Fjodor Tolstoid ja 1812. aasta isamaasõja teemaliste reljeefide sarja. 19. sajandi alguse sõjaväega seotud muusikat (marsid, hümnid, Napoleoni-vastase kampaaniaga seotud teosed) esitavad Sander Mölder (elektroonika) ja Kirke Karja (klaver).

- **29.09 Mikk Murdvee juhatab „Saksa reekviemi“.** 29.09 tuleb Mikk Murdvee juhatusel Helsingis Temppeliaukio kirikus ettekandele Johannes Brahmsi „Saksa reekviem“, mille esitavad sopran Tiina-Maija Koskela, bass Mika Kares, Ylioppilaskunnan Soittajat ning meeskoor Manifestum.
- **28.09 Tarmo Johannese ja Tammo Sumera osaluskontsertide sügishooaja esimene kontsert.** Osalussonterdid jätkuvad VI kontserdiga 28.09 kohvikus Sinilind. Kavas interaktiivne helimäng „Imiteerimismäng“, Emanuele Casale „studio 2b“, Joachim Heintzi „AB“ ning Michel van der Aa „rekindle“. Kohvikus Sinilind toimuvad osaluskontserdid kujutavad endast interaktiivseid helimänge publiku osalusel. Kontsertide kavas on muusika flöödile ja elektroonikale.
- **30.09 Klaveriorkester tähistab kontsertidega Rahvusvahelist muusikapäeva.** 30.09 esineb Valga muusikakoolis Klaveriorkester, kuhu kuuluvad klaveriduod Nata-Ly Sakkos – Toivo Peäske, Kai Ratassepp – Mati Mikalai, Reet Kopvillem-Ruubel – Piret Habak ja Piret Väinmaa – Lauri Väinmaa. Klaveriorkester annab 1.10, mil tähistakse Rahvusvahelist muusikapäeva, kontserdi ka Vanemuise kontserdimajas.